

**Ципищук К.В.,**

*студентка 1 курсу 5 групи Інституту прокуратури та кримінальної юстиції Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

**Науковий керівник:**

**Колбіна Т. В.,** *доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

## **ПЕРЕКЛАД ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПРАВНИКІВ**

У всі часи професія юриста була престижною та популярною. Головна запорука зацікавленості у працівнику –високий рівень його компетентності. Нині, у період глобалізації та інтеграційних процесів, значно посилилось значення іноземної мови у професійній діяльності юриста. Тому у студентів значно підвищується мотивація довивчення іноземної мови у ВНЗ з метою оволодіння нею як засобом комунікації.

Відповідно до Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти щодо рівня володіння іноземною мовою студенти вищих навчальних закладів повинні «володіти уміннями вільно висловлюватись без суттєвої витрати часу на пошук адекватних мовних засобів у процесі досягнення ними соціальних, академічних і професійних цілей» [1]. Іншомовна компетентність майбутнього фахівця включає також уміння пошуку необхідної інформації, що передбачає здатність до перекладу текстів професійного спрямування.

У дослідженнях, присвячених проблемі формування перекладацької компетенції студентів, науковці (Н. Гавриленко, Е. Комарова, А. Астадур'ян, Л. Борозенець, О. Григоренко, М. Євдокімова, Г.М. Сорокіна, Т.М. Черкасовата інші) зазначають, що іноземна мова спеціальності є предметно-специфічним фрагментом загальної мови, що створює основу професійної комунікації фахівців.

Переклад трактується як вид мовного посередництва, у процесі якого зміст іншомовного тексту (оригіналу) передається іншою мовою шляхом створення інформаційно й комунікативно рівноцінного тексту[2].

Найбільші труднощі виникають, насамперед, при перекладі та реферуванні професійних текстів через їх перенасичення складною юридичною термінологією, яка до того ж досить багатозначна: одне слово

може тлумачитись по-різному, залежно від самого контексту загалом. Наприклад, слово «Gericht» використовується у побутовій комунікації у значенні «страва», а у термінології права – як термін, що означає «суд, судовий розгляд» [3].

Основні труднощі при перекладі текстів юридичної тематики пов'язані з особливістю правової системи країни, мова якої вивчається, оскільки не існує прямих відповідностей у термінології. Тож дуже важливо правильно зрозуміти зміст закону, нормативно-правового договору, судового рішення або будь-якого іншого документу, який розглядається, адже хоча б одна помилка й неправильно виражена суть питання – неможливість надалі дійти до висновку [4]. А це призведе до викривлення інформації вихідного тексту і його неадекватного перекладу.

У наш час провідними іноземними мовами можна вважати англійську, німецьку та французьку. Останні, на мою думку, мають деяку перевагу перед англійською завдяки приналежності до романо-германської правової сім'ї. Особливо це стосується німецької мови, адже Україна також тяжіє до цієї системи й чимало інформації можна зрозуміти, виконуючи подвійний аналіз законодавства двох держав, хоча, як і при будь-якому процесі, тут ймовірна значна похибка.

Виходячи з усього вище сказаного, можна зробити висновок, що найбільші труднощі у процесі навчання перекладу юридичних текстів виникають через брак базових фахових, загальних лексичних, граматичних знань з іноземної мови, тому варто не нехтувати використанням словників, які закріплюють правовий тезаурус. Головне – систематичність робіт над вдосконаленням свого мовленнєвого рівня, їх поетапність і бажання бути компетентним юристом.

### **Список використаних джерел**

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Відділ сучасних мов. Страсбург. – К. : Ленвіт, 2003. – 261 с.

2. Колбіна Т.В. Навчання студентів перекладу текстів професійного спрямування: тези доповідей всеукраїнської науково-практичної конференції «Термінологічні проблеми перекладу та навчання фахових мов», 11 березня 2015 р. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2015. – С.39-40.

3. Сорокіна Г. М. Особливості перекладу німецької юридичної термінології / Сорокіна Г. М., Краснова Н.В. // Актуальні наукові дослідження в сучасному світі. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – Вып. 5(37), ч. 5. – С. 115-119.

4. Черкасова Т.М. Окремі особливості перекладу професійних текстів студентами юридичних ВНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7140/1/CHerkasova\\_94-96.pdf](http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/7140/1/CHerkasova_94-96.pdf)

**Цимбалюк Т. П.,**

*викладач кафедри іноземних мов  
Національної академії внутрішніх справ*

## **ВИКОРИСТАННЯ СИТУАТИВНИХ ВПРАВ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ**

Основною метою навчання іноземної мови в навчальних закладах є розвиток уміння використовувати її, як інструмент міжкультурного спілкування в різних сферах життєдіяльності. Вивчення іноземної мови сприяє значною мірою всебічному розвитку особистості та досягненню рівня, достатнього для практичного використання в майбутній професійній діяльності.

Навчаючи курсантів іноземної мови, важливо зосереджуватись не лише на вивченні граматики та лексики, а й важливо розвивати в них уміння почути слово, відчувати інтонацію та зрозуміти думку. Тому, для розвитку комунікативної компетенції, найбільш ефективним є використання ситуативних вправ. Ситуативна гра спрямована на те, щоб викликати в курсантів потребу в іншомовній мовленнєвій діяльності, яка знадобиться в майбутній професійній діяльності.

Важливим інструментом у вивченні іноземної мови є застосування ігрових ситуацій під час практичних занять, адже саме гра надає можливість створити умови максимально наближені до реальних ситуацій, має елемент непередбачуваності, що сприяє розвитку мовленнєвих умінь курсантів. До того ж, гра сприяє появі у курсантів мотивації до навчання, вільного спілкування іноземною мовою, подолання сором'язливості під час спілкування [3, с. 98].

Ситуативні івправи передбачають створення на занятті наступних ситуацій:

1) Ситуації, що доповнюють. Курсантам пропонується доповнити, завершити опис ситуації, зробити з пред'явленої частини висновок.

2) Проблемні ситуації. Вони застосовуються для формування навичок оперування конкретним мовним матеріалом, однак в даній роботі розглядається лише можливість використання проблемних ситуацій в комунікативно-змістовному ключі, за умови вільної реакції курсантів.